

Korach – Numeri 16:1 – 18:32

Aliyah 2 – Numeri 16:14 – 16:19

In de eerste *aliyah* van *parshat Korach* hebben we gezien dat **Korach, Dathan en Abiram** in opstand kwamen tegen Mozes en Aäron. Hoogmoed speelde daarbij een grote rol. In deze tweede *aliyah* ontdekken we nog wat meer over de motivatie van Dathan en Abiram om te rebelleren tegen Mozes en Aäron. Dit heeft namelijk alles met **hun buik** te maken.

We vallen midden in het verhaal in vers 14. Mozes heeft net een bode gestuurd om Dathan en Abiram te roepen. Zij weigeren te komen en **verwijten Mozes** dat hij hen niet naar het Beloofde Land heeft gebracht. Mozes kon daar echter helemaal niets aan doen. De tien verspieders hadden ervoor gezorgd dat de Israëlieten het Beloofde Land niet binnen durfden te gaan. Hier wordt de schuld onterecht in de schoenen van Mozes geschoven.

Opvallend is de manier waarop Dathan en Abiram hun verwijt verwoorden. Zij stellen dat Mozes hen niet geleid heeft naar het land dat **overvloeit van melk en honing** en dat hij hen geen **akkers en wijngaarden** heeft gegeven. Zelfs durven zij te stellen dat Egypte een land was wat overvloedige van melk en honing. Vanaf het begin hebben zij maar één motivatie gehad om op weg te gaan. Zij wilden lekker eten. Zij dachten niet met hun hoofd of hart, maar met hun buik.

Deze kwaal was breed onder **het volk** verspreid. Niet alleen Dathan en Abiram hadden daar last van. Dat blijkt al min of meer uit Exodus 3:17-18. Volgens deze verzen moet Mozes tegen de Israëlieten in Egypte zeggen dat God hen naar een land zal leiden dat overvloeit van melk en honing. Direct daar achteraan staat geschreven: ***Dan zullen zij naar uw stem luisteren...*** Hieruit kunnen we afleiden dat de overvloed van melk en honing het doorslaggevende argument was, waardoor de Israëlieten op reis wilden gaan.

Dit blijkt nog duidelijker uit de voorvallen met het manna, het water uit de Rots en bovenal de kwakkels. Steeds mopperen de Israëlieten dat ze terugverlangen naar de **vleespotten van Egypte** en dat ze niets lekkers te eten en te drinken hebben in de woestijn. Eten was de grote motivator van het volk om op weg te gaan.

Deze motivatie van de buik speelt een belangrijkere rol in het oproer van Korach, Dathan en Abiram dan je op het eerste gezicht zou denken. Dat blijkt als we nog wat beter naar de verzen 14 en 15 kijken. In het veertiende vers wordt Mozes verweten dat hij mensen **'de ogen uitsteekt'**. Wat bedoelen Dathan en Abiram hiermee? Hoe steek je iemands ogen uit? Wij kennen deze uitdrukking in het Nederlands ook en dan betekent het zo iets als 'iemand jaloeers maken door de aandacht te vestigen op iets wat je hebt'. Het kan goed zijn dat deze uitdrukking iets soortgelijks in het Hebreeuws heeft betekend, want **jaloerie** speelt sowieso een grote rol in dit verhaal. Korach, Dathan en Abiram zijn jaloeers op de positie van Mozes en Aäron. Maar waar zijn ze dan precies jaloeers op? Waarmee stak Mozes de ogen van mensen uit, volgens deze mannen?

Dit kunnen we afleiden uit de reactie van Mozes. In vers 15 staat namelijk dat Mozes heel boos werd door deze beschuldiging. En hij uitte zijn frustratie naar de Heer met de woorden: **‘Nog geen ezel heb ik van hen afgenomen en niet één van hen heb ik kwaad gedaan.’** Hier zit het pijnpunt. Ik geloof dat Dathan en Abiram het verhaal zo neerzetten dat Mozes als een **profiteur** naar voren komt. Zij zeggen eigenlijk: ‘Mozes, je hebt ons niet in een land van lekker eten gebracht, maar je steekt ondertussen wel onze ogen uit met het voedsel wat je ons ontnemt.’ Om welk voedsel zou dit gaan dan...?

Ik geloof dat deze controverser met **het offervlees** te maken heeft. Korach verlangt ernaar om niet alleen Leviet te zijn, maar de volledige priesterdienst te vervullen. Waarom? Mogelijk vanwege de voorrechten van de priesters. Zij waren bevoegd om van het offervlees en de offergaven te eten en te drinken. Hier wordt Mozes en Aäron verweten dat zij zich tegoed doen aan het offervlees, wat de Israëlieten geven en dat zij hen daarvoor geen akkers en landerijen en melk en honing teruggeven. Daarmee steken zij de ogen van de Israëlieten uit. Dit verwijt wordt ingegeven door een verlangen om zelf ook van het offervlees te mogen eten.

Dit is een terugkerend thema in de Bijbel. Laten we een paar verhalen langslopen. Ten eerste wordt Mozes' reactie op Dathan en Abiram eeuwen later opnieuw gebruikt door de **profeet Samuël**. Toen de profeet Samuël oud geworden was, vroeg het volk om een koning. Hier was Samuël verbolgen over, want het volk **verwierp** daarmee het **door God ingestelde gezag**. Net zoals Korach, Dathan en Abiram deden. God vertelde Samuël dat ze niet hem, maar God Zelf hadden verworpen als Leider door een koning te verlangen.¹ Opvallend is dan wat Samuël in 1 Samuël 12:1-3 zegt:

*Toen zei Samuël tegen heel Israël: Zie, ik heb naar uw stem geluisterd in alles wat u mij gezegd hebt, en ik heb een koning over u aangesteld ... Zie, hier ben ik, leg getuigenis tegen mij af in de tegenwoordigheid van de Heer en in de tegenwoordigheid van zijn gezalfde: van wie heb ik een rund afgenomen, **van wie heb ik een ezel afgenomen**, wie heb ik onderdrukt, wie heb ik mishandeld...?*

We horen hier letterlijk de woorden van Mozes in weerklinken. Ook Samuël had het volk nog geen ezel ontnomen en hen geen kwaad gedaan. Waarom was Samuël er zo op gebrand om hier getuigenis van af te leggen? Wel, in zijn jeugd had hij gezien en meegemaakt hoe de **priesters Hofni en Pinehas** de beste delen van het offervlees zelf opaten, in plaats van deze te offeren aan de Heer.² Ik geloof dat Samuël erop gebrand is geweest om nog geen ezel van de Israëlieten te nemen, vanwege deze **misstanden met het offervlees**. We zien hoe de buik kan heersen over de priesters.

Nu is ditzelfde principe van toepassing op de bedieningen in het Lichaam van Jezus. In 1 Korinthe 9 zet Paulus uiteen dat **werkers in Gods Koninkrijk** bevoegd zijn om ook eten te ontvangen voor hun arbeid. Opvallend is dat Paulus in vers 13 verwijst naar de **priesters**, die bevoegd waren om **van het offervlees te eten**. Zo mogen ook werkers in Gods Koninkrijk eten ontvangen voor hun arbeid.

¹ 1 Samuël 8:7.

² 1 Samuël 2:12ev.

Paulus schrijft in dit hoofdstuk echter ook dat hij in veel gevallen geen gebruik heeft gemaakt van deze rechten.³ Hij heeft zelf gewerkt voor zijn eten en niet gegeten van wat mensen hem aanboden.⁴ Op verschillende andere plaatsen in zijn brieven schrijft hij dat hij **niemand tot last wilde zijn**, maar het evangelie onbekostigd en gratis aan de man wilde brengen. Zo konden mensen hem nooit verwijten dat hij het evangelie had gebracht, omdat hij lekker wilde eten. Ook hierin horen we een echo van Mozes' reactie.

Ook vandaag de dag bestaat het gevaar dat de buik over de priesters heerst. We kunnen in de **bediening van de Heer** staan met heel verkeerde motivaties. Als we dit in de eerste plaats doen **om geld** te verdienen en **lekker te kunnen eten**, dan dienen we niet God, maar onze buik. We mogen best loon krijgen voor ons werk, zodat we vrijgesteld zijn om God te dienen met onze tijd, maar onze motivatie moet op God gericht zijn. Iedere dienaar van God is geroepen om zijn eigen hart in deze dingen te toetsen.

Het gevaar van de bediening voor geld is van alle eeuwen. In de **Didachè**, dat in de eerste eeuw na Christus geschreven werd, wordt al gewaarschuwd voor rondtrekkende apostelen en profeten die geld vroegen. In hoofdstuk 11 wordt gezegd dat een apostel of profeet die **om geld vraagt** een **valse apostel of profeet** is. Naar hen hoef je niet te luisteren. Apostelen en profeten moeten tevreden zijn met het brood wat zij onderweg aangeboden krijgen en niet meer vragen.

In de Bijbel wordt gewaarschuwd tegen de afgod van de buik. Zo staat er in Fillipenzen 3:18-20 geschreven:

*Want velen – ik heb dikwijls met u over hen gesproken en zeg het nu ook onder tranen – wandelen als vijanden van het kruis van Christus. Hun einde is het verderf, **hun god de buik** en hun eer is in hun schande; zij bedenken aardse dingen. Ons burgerschap is echter in de hemelen, waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten, namelijk de Heer Yeshua HaMashiach.*

Ook in Romeinen 16:17-18 wordt hiertegen gewaarschuwd:

*En ik roep u ertoe op, broeders, hen in het oog te houden die onenigheden teweegbrengen en struikelblokken opwerpen tegen het onderricht dat u hebt ontvangen, en keer u van hen af. Want zulke mensen dienen niet onze Heer Yeshua HaMashiach, **maar hun eigen buik**, en door fraaie woorden en mooie praat bedriegen zij de harten van de argeloze mensen.*

Het beeld wat we hieruit krijgen is dat er **valse leraars** rondgingen in Paulus' dagen, die met allemaal vernieuwende dingen kwamen. Deze waren niet in lijn met het onderricht van de apostelen en deze leringen waren ook niet zuiver. Ze waren er slechts op gericht dat mensen hen zouden volgen en dat zij daarvan konden **profiteren**. Zij wilden lekker kunnen eten op kosten van hun verworven volgelingen. Daarom wilden zij hoge ogen gooien met hun fraaie en mooie woorden, die een verdraaiing van de waarheid waren.

³ In enkele gevallen nam hij wel giften aan ten behoeve van noodlijdende gemeentes, volgens 2 Korinthe 11:8-9.

⁴ Zie ook 2 Thessalonicenzen 3:8-9.

Toen **Yeshua** naar deze wereld kwam, heeft Hij **wél gegeten en gedronken** bij mensen die Hem uitnodigden. Hierdoor werd Hij zelfs een vraatzuchtig mens en een drinker genoemd, volgens Lukas 7:34. Hij was bevoegd als Priester om te eten van het voedsel, wat Hem onderweg werd aangeboden. Yeshua heeft zelf echter **nooit geld gevraagd** van degenen die Hij bediende. En Hij heeft zijn leerlingen ook onderwezen om dat niet te doen. Hij onderwees hen in Mattheüs 10:7-10 het volgende over deze dingen:

*En als u op weg gaat, predik dan: Het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen. Genees zieken, reinig melaatsen, wek doden op, drijf demonen uit. **U hebt het voor niets ontvangen, geef het voor niets.** Voorzie u niet van goud of zilver of kopergeld in uw gordels, of van een reiszak voor onderweg of twee stel onderkleden of sandalen of een staf. **Want de arbeider is zijn voedsel waard.***

Yeshua onderwijst zijn leerlingen hier twee dingen tegelijk. Enerzijds zegt Hij dat ze alle hemelse zegeningen voor niets moeten uitdelen. Ze mogen er geen geld voor vragen. Anderzijds zegt hij dat ze mogen eten en drinken, wat ze aangeboden krijgen, omdat de arbeider zijn voedsel waard is. Net als de priesters mogen zij van het offervlees eten, maar mogen zij **niet op meer uit zijn**.

Yeshua heeft in Mattheüs 4:4 ook gezegd dat we niet leven van brood alleen, maar van ieder woord dat uit de mond van God uitgaat. En het vleesgeworden Woord dat van God uitging is Yeshua Zelf. **Yeshua** zei daarover in Johannes 6:55: *Want **Mijn vlees is het ware voedsel** en Mijn bloed is de ware drank.* Zoek niet naar brood, maar eet Yeshua!

We keren nog even terug naar *parshat Korach*. Mozes wordt heel boos om de beschuldigingen van Dathan en Abiram. En dit is heel terecht. Hij is geen profiteur, maar hij zoekt het beste voor het volk. Aäron eet weliswaar van het offervlees, maar dat is gewoon zijn voedsel voor al zijn harde arbeid. Deze aanklacht is totaal onterecht en alleen ingegeven door het verlangen naar eten van Dathan en Abiram zelf. Zij hadden een totaal **andere motivatie** dan Mozes en Aäron. En dat bracht **strijd en rebellie** teweeg.

Vervolgens lezen we dat Mozes de 250 mensen van **Korach** oproept om met **wierrookschalen** naar de Tabernakel te komen. Ook Aäron wordt opgeroepen om dat te doen. In tegenstelling tot Dathan en Abiram komt Korach daadwerkelijk opdagen. Hij neemt zelfs een grote menigte van medestanders met zich mee. Hieruit blijkt de enorme **hoogmoed en/of verblindings** van Korach. Hoe is het mogelijk dat hij dit durft? Weet hij niet wat er is gebeurd met Nadab en Abihu, die vreemd vuur bij God binnenbrachten? Zij werden door het vuur van Gods aangezicht verteerd. Ditzelfde lot staat nu Korach en de zijnen te wachten. Hoe durft hij hier te verschijnen met zijn eigen vuurschaal?

Mogelijk is Korach echt gaan geloven dat hij door God geroepen werd om de priesterdienst te vervullen. En nu Mozes hem zelfs oproept om te komen, kan hij niet anders dan komen. Het kan zijn dat Korach een andere motivatie had dan Dathan en Abiram, die slechts op het eten uit waren. Dan was Korach veel meer met de **priesterlijke roeping** en de waardigheid van het priesterschap bezig. Misschien werd hij wel zo misleid of had hij zichzelf inmiddels zo misleid, dat hij echt was gaan geloven in zijn roeping als priester. Dan wilde hij **God echt een dienst bewijzen** door de vuurschaal op te pakken.

Hoe het ook precies zij, het is een **hoogmoedige zaak** als je **jezelf naar voren schuift** in de heilige zaken van God, zonder dat je naar voren geroepen wordt. En vooral is het een hoogmoedige zaak als je het **door God ingestelde gezag** daarbij **veracht**, omdat het niet gaat naar jouw zin.

Dit gevaar is levensgroot in onze maatschappij, waarin iedereen zichzelf moet promoten en naar voren moet schuiven. Hoe gemakkelijk denken we ook niet op die manier binnen de gemeente van Yeshua? Willen we onszelf naar posities van autoriteit bewegen? Dagen wij het bestaande gezag uit en bekritisieren we dat voortdurend? Of **schikken we ons nederig** in onze roeping en bidden we voor het door God ingestelde gezag? Ook wanneer we het niet eens zijn met de beslissingen van onze oudsten of voorgangers, zullen we hun gezag wel moeten accepteren. We mogen hen daarop in nederigheid aanspreken. We mogen ons echter niet boven hen gaan verheffen en al helemaal niet hen aan de kant gaan duwen. In de Bijbel worden we opgeroepen om ons ook te schikken onder slechte leiders en voor hen te bidden.⁵ God zal op zijn tijd met hen dealen.

We lopen ook gevaar als we koste wat het kost **onze zin willen doordrijven** in de gemeente. Als dat het geval is, werken we niet vanuit een aanstelling en roeping van God, maar vanuit onze eigen hoogmoed. We zijn dan vatbaar om **vreemd vuur** in Gods gemeente binnen te brengen. Vreemd vuur is vuur dat wij zelf hebben ontstoken en dat God niet ontstoken heeft. We lopen dan ook gevaar om door Gods vuur verteerd te worden. Als Gods vuur komt, dan zal al het valse vuur vernietigd worden.

Maar we zijn nu toch **onder de genade**? Jazeker, maar dat neemt niets weg van de heiligheid van God. Dezelfde principes gelden nog steeds. Wanneer wij nederig wandelen met de Heer op de plek waar Hij ons roept, dan leven we onder zijn vergevende en beschermende Hand. Maar als wij hoogmoedig naar een andere plaats streven, dan onttrekken we ons aan die vergevende en beschermende Hand. Dan denken we het zelf wel te kunnen en bewegen we een gevaarlijke kant op. **God keert zich tegen de hoogmoedige mensen**, ook onder het nieuwe verbond.⁶ Nederigheid is een belangrijke voorwaarde om in Gods vergeving te kunnen blijven leven.

Wat hebben we nu geleerd?

1. Onze buik kan een afgod zijn
2. Deze afgod kan zich uiten in rebellie, hoogmoed en valse leer
3. Werkers in Gods Koninkrijk mogen voedsel ontvangen voor hun arbeid
4. Werkers in Gods Koninkrijk mogen niet op geld of eten uit zijn
5. Zoek het geestelijke voedsel en eet Gods Woord en eet Yeshua!
6. Hoogmoed en verblinding brengen ons in groot gevaar
7. Schuif jezelf niet naar voren in Gods Koninkrijk
8. Schik je nederig onder alle door God gegeven gezag, ook als zij niet goed doet
9. Drijf je wil niet door in de gemeente van Jezus, dit kan vals vuur binnenbrengen
10. God keert zich tegen de hoogmoedigen, ook onder het nieuwe verbond

⁵ Romeinen 13, 1 Petrus 2:13-18.

⁶ 1 Petrus 5:5-6.